

ihzarat malzemesinin fiyatında düşüş olması nedeniyle meydana gelen negatif farkı

Saymanlık Adı : Sivas I Nolu Katma Bütçeli İdareler Saymanlık Müdürlüğü (D.S.İ. 19. Bölge Müdürlüğü) Yılı : 2005 Dairesi : 3 İlam No : 365 Dosya No : 29920 Tutanak No : 30483 Tutanak Tarihi : 25.11.2008 TEMYİZ KURULU KARARI 365 sayılı ilamın 1.maddesiyle, Yüklenici Taşyapı İnş. Taah. San. ve Tic. A.Ş.'nin taahhüdünde yapımı devam eden Sivas Yıldızeli Yıldız Göleti Sulaması İnşaatı İşi'nde; 2004 yılından 2005 yılına devreden ihzarat malzemelerinden 08.D/102A poz nolu ihzarat malzemesinin fiyatında düşüş olması nedeniyle meydana gelen negatif farkın, ihzarat kesintisi yapılan diğer malzemelere ait ihzarat kesintisi tutarından tenzil edilmesi sebebiyle 6.490,00-YTL.ye tazmin hükmü verilmiştir. Dilekçi özetle; 88/13181 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 7.maddesinde "her yılın sonu itibariyle yapılmış ihzarat durumunu belirten bir tespit tutanağı düzenlenecektir. Yapılan bu tespitteki ihzarat miktarının tespit yılı ihzarat fiyatlarıyla (ihzaratın tespit yılı hakedişlerine giriş fiyatları) bedelleri tutarı ile aynı ihzarat miktarlarının ertesi yılın ihzarat fiyatlarıyla bedeller tutarı arasındaki fark, varsa ihale indirimi veya zammı uygulamak suretiyle müteahhidin ilk hakedişten kesilir. Sonraki hakedişlere ihzarat, uygulama yılı ihzarat fiyatları ile dahil edilir" denildiğini, 2004 yılında idarenin bilgisi dahilinde çeşitli çap ve ebatlarda CTP boru ihzaratı yapıldığını, bu ihzaratı yapılan boruların imalatının %100 tamamlanmış borular olduğunu, ihzaratı ödenmiş bir malzemenin idareye ait bir malzeme olduğunu, idareye ait malzemenin de takip eden yıl boru fiyatlarında düşme olduğu için fiyat kesilmesinin yanlış olacağını, Kararnamede açıklanan temel

fikrin 2004 yılında alınmış bir malzemenin, 2005 yılında 2004 yılı fiyatları ile değerlendirilmesi olduğunu, aynı mantıktan hareketle alınmış olan ve imalatı gerçekleştirilen çeşitli çap ve uzunluktaki CTP boru bedelinin 2005 yılında gerçekleşen ve bir önceki yıla göre düşüş gösteren birim fiyatları ile ödendiğini, bir önceki yıl fiyatı ile bir sonraki yıl fiyatı arasında oluşan negatif farkın yükleniciye ihzarat kesinti tutanağı içerisinde geri ödendiğini, bu nedenle fazla ödeme yapılmadığını ve tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir. 88/13181 sayılı BKK eki Esasların "İhzarat Tespiti ve Kesinti İşlemleri"ni düzenleyen 7. maddesinin birinci fıkrasında; "Her yılın sonu itibariyle yapılmış ihzarat durumunu belirten bir tespit tutanağı düzenlenecektir. Yapılan bu tespitteki ihzarat miktarlarının tespit yılı ihzarat fiyatlarıyla (ihzaratın tespit yılı hakedişlerine giriş fiyatları) bedelleri tutarı ile aynı ihzarat miktarının ertesi yılın ihzarat fiyatlarıyla bedelleri tutarı arasındaki fark varsa ihale indirimi veya zammı uygulanmak suretiyle müteahhidin ilk hakedişinden kesilir. Sonraki hakedişlere ihzarat, uygulama yılı ihzarat fiyatları ile dahil edilir." denilmektedir. İnşaatta kullanılmak üzere şantiyeye getirilen malzemelere ihzarat ödemesi adı altında geçici bir ödeme yapılmaktadır. Bu malzeme bedelleri sonuçta, bünyesine girdikleri imalat iş kalemlerinin birim fiyatları içinde imalat yılı fiyatları ile ödenmiş olmaktadır. Bu bakımdan ihzarat malzemesinin alındığı yıl itibariyle fiyatı ile bedelinin ödenip ödenmemesinden ziyade, söz konusu ihzarat malzemesinin bünyesine girdiği imalat iş kaleminin gerçekleştiği yıl önemlidir. Çünkü söz konusu ihzarat malzemesinin nihai bedeli o zaman ödenmektedir. Bir ihzarat malzemesinin aynı yıl içinde hem ihzar edilmesi hem de imalata dönüşmesi halinde sorun yoktur. Zira kümülatif gelen hak edişlerde imalata dönüşen ihzarat malzemesi ihzarat bölümünden çıkarılacağından bedeli bir nevi tenzil edilmiş olmaktadır. Ancak, bir yıl içerisinde ve o yılın fiyatları ile ihzar edilerek idarenin malı olan malzeme sonraki yıllarda imalata dönüşür ise sonraki yılın fiyatları ile tekrar

değerlendirilmiş olmaktadır. Diğer bir ifadeyle idare önceki yıl fiyatlarıyla bedel ödediği malzemeyi yeni yılda yeni yılın fiyatlarıyla tekrar satın almaktadır. Hakedişin kümülatif niteliği ihzaratın önceki yıl fiyatları ile bedelini tenzil etmesine karşın önceki yıl ile uygulama yılı arasındaki fiyat farkını gideremez. Bu farkın giderilmesi ihzarat kesintisi işlemi ile olmaktadır. Böylece söz konusu kesinti sonunda, ihzarat malzemelerinin temin edildikleri yıl rayiçleri üzerinden imalata dönüşmeleri sağlanmış olmaktadır. 2004 yılında ihzar edilen malzemeler ertesi yılın ilk hak edişine 2005 yılı fiyatları ile girmektedir. 88/13181 sayılı Kararnamenin 7.maddesi, yükleniciye fazla ödeme yapılmaması amacıyla, 2004 yılındaki ihzarat bedelini sabitlemek istemiş ve 2005 yılına daha fazla bedelle giren ihzarat tutarı ile 2004 yılı ihzarat tutarı arasındaki farkın kesilmesini öngörmüştür. İhzarat 2005 yılında imalata girince zaten o yılın fiyatları ile yükleniciye ödenecektir. Dolayısıyla yüklenicinin bir kaybı olmayacaktır. Söz konusu iş ile ilgili olarak bazı ihzarat kalemlerinde ertesi yılda fiyatı düşmüştür. Amaç, idare malı olan ihzarat bedelini sabitlemek olduğuna göre, bu düşmelerde de 2004 yılı ile 2005 yılı arasındaki ihzarat farkının yükleniciye ödenmesi gerekir. Çünkü ihzarat bedeli ödenmiş malzemenin fiyatı ertesi yılda düşünce yükleniciye o iş kalemleri için daha az bedel ödenecektir. Aksi halde yükleniciden hem ihzarat hem imalat bedelinden mükerrer kesinti yapılmasına yol açacaktır. Bu nedenle 2004 yılından 2005 yılına devreden ihzarat malzemelerinden 08.D/102A poz nolu ihzarat malzemesinin fiyatında düşüş olması nedeniyle meydana gelen negatif farkın, ihzarat kesintisi yapılan diğer malzemelere ait ihzarat kesintisi tutarından tenzil edilmesinde mevzuata aykırılık görülmemektedir. Bu itibarla, dilekçi iddialarının kabulü ile 365 sayılı ilamın 1.maddesiyle verilen 6.490,00-YTL.ye ilişkin tazmin hükmünün KALDIRILMASINA, Karar verildiği 25.11.2008 tarih ve 30483 sayılı tutanakta yazılı olmakla iş bu ilam tanzim kılındı.]]>